

Samenwerking Amsterdam-Jakarta nieuw leven ingeblazen

Op 17 oktober 1995 heb ik als directeur van Gemeentewaterleidingen Amsterdam tezamen met mijn collega van PAM JAYA, ir. H. Syamsu Romli een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen onze beide bedrijven ondertekend. Hiermee worden de al meer dan vijftig jaar bestaande contacten tussen de waterleidingbedrijven van beide hoofdsteden nieuw leven ingeblazen.

De samenwerking richt zich de komende drie jaren op drie onderwerpen:

- verbetering van het beheer watermeters
- waterkwaliteitsonderzoek
- verbetering van het beheer van het distributienet

De stad Jakarta en zijn omgeving maken op vele gebieden een gigantische ontwikkeling door. Hier is sprake van een 'booming city'. Een paar jaar geleden bedroeg het aantal inwoners nog zeven miljoen, nu heeft dit al de negen miljoen bereikt. De voorstad Tangerang, ten westen van Jakarta, de plaats waar de luchthaven ligt, is zelfs de snelst groeiende gemeente van Indonesië met een groei van het aantal inwoners met 5,6% per jaar. Een Schipholeffect van een ongekende grootte. In 2000 zal deze stad, die eigenlijk een groot dorp is, vier miljoen inwoners tellen.

Er is een grote trek van jonge mensen naar de steden. De landbouw heeft ook in dit land het probleem van de opvolging van de huidige generatie boeren. De bedrijvigheid in de steden neemt toe. De welvaart stijgt, vele grote wolkenkrabbers verrijzen naast woonwijken voor vooral het rijkere deel van de bevolking. Als gevolg hiervan is het verkeer in Jakarta in een paar jaar een complete ramp geworden.

De drinkwatervoorziening heeft met vele problemen te kampen:

- bijhouden van de groei
- verhogen van het verzorgingspercentage
- verlaging van het onbetaald verbruik ('lek'verlies)
- verbetering van het kwaliteitsniveau, zodat op termijn niet meer 'clear water', maar echt drinkwater geleverd kan worden.

Voor de eerste drie punten gaat men de komende tijd over tot een rayonering, waarbij zes rayons verantwoordelijk worden voor de drinkwatervoorziening van delen van deze gigantische stad. Voor het vierde punt denkt men aan een

lange termijn ontwikkeling waarbij de bestaande productieplanta's, die nu met tamelijk vervuild rivierwater moeten werken, vervangen worden door nieuwe drinkwaterplanta's tamelijk ver ten oosten en ten westen van de stad gelegen. De installatie aan de oostkant is gedacht bij het bestaande Jatiluhur-stuwmeer, een plaats waar het water dat als grondstof dient nog van redelijke kwaliteit is. Aan de westzijde wordt aan een soortgelijk stuwmeer, in de buurt van Serang gedacht.

Wanneer deze plannen ooit werkelijkheid zullen worden en echt drinkwater geproduceerd wordt volgens de WHO-standards, is een goede kwaliteit van het distributienet onontbeerlijk. Juist op dit aspect van de inrichting en het beheer van het net zal de samenwerking zich richten. Voor het terugdringen van het onbetaald verbruik wordt aandacht besteed aan een beter meterbeheer.

Daarnaast zal versterking van het kwaliteitsonderzoek onderwerp van de samenwerking zijn.

Ook in Indonesië is privatisering van het beheer doelstelling van het nationale beleid. Welke invloed deze de komende jaren op de samenwerking zal hebben is niet duidelijk. Wel blijft in onze ogen de verantwoordelijkheid voor de drinkwatervoorziening altijd een belangrijke taak voor de overheid die deze nooit geheel uit handen kan geven.

De hernieuwing van de samenwerking tussen Gemeentewaterleidingen en PAM JAYA sluit goed aan bij de reeds bestaande samenwerkingen tussen PWN en Bogor en tussen WRK en Tangerang. Gemeentewaterleidingen ondersteunt

bovendien de WRK in Tangerang op het gebied van distributie, omdat de WRK daar zelf geen expertise in heeft. De samenwerking in de provincie Noord-Holland tussen GW, PWN en WRK weerspiegelt zich enigszins in Indonesië in de driehoek Jakarta-Bogor-Tangerang, ook bedrijven die steeds meer met elkaar te maken krijgen.

Het moge overigens duidelijk zijn dat in de verhoudingen die daar aan de orde zijn, hulp vanuit Amsterdam of Nederland nooit meer dan een druppel op een echt gloeiende plaat kan zijn.

Ir. M. K. H. Gast,
Gemeentewaterleidingen Amsterdam

Summaries

- *End of page 781.*

H₂O (28) 1995, nr. 26; 805

T. H. L. CLAASSEN and M. R. A. CLEWITS:

Biomanipulation in a lake with a short retention time

The 'Sondelerleien' is a small (27 ha) and shallow (1-1,5 m) lake in the southern part of Friesland, The Netherlands. The lake is part of the Frisian basin water system. The system is eutrophicated, with phytoplankton dominating the ecosystem. During three years (1991 up to 1993) the benthivorous fish population in the Sondelerleien has been reduced. Although large quantities of fish have been removed, no positive effect on the water quality was perceptible. Submerged water vegetation did not develop and the circumstances for zooplankton as well as for predatory fish did not improve. Thus the project has not succeeded in improving the water quality, most likely due to the large influence of wind-induced resuspension of the sediment and of the supply of water with suspended solids and nutrients. At the end of 1994 the project is broken up.